

НАРЕДБА № 13-575 ОТ 2 МАРТ 2011 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСОВЕ ЗА БЕЗОПАСНО БОРАВЕНЕ С ОГНЕСТРЕЛНО ОРЪЖИЕ

Издадена от Министерството на вътрешните работи

Обн. ДВ. бр.22 от 18 Март 2011г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията и редът за провеждане на курсове за безопасно боравене с огнестрелно оръжие.

(2) Обучението в курсовете по ал. 1 има следните задачи:

1. обучаемите да придобият знания и умения за безопасно боравене с огнестрелно оръжие съгласно правилата за безопасност при боравене с огнестрелно оръжие (приложение № 1);
2. да овладеят начините и правилата за стрелба с пистолет, револвер и гладкоцевна пушка тип "помпа";
3. да получат знания за правните основания за използване на огнестрелно оръжие;
4. да получат познания за даване на долекарска помощ на лица с огнестрелни наранявания.

Чл. 2. Курсове за безопасно боравене с огнестрелно оръжие могат да се организират и провеждат от следните структури на Министерството на вътрешните работи (МВР):

1. Академията на МВР и нейните центрове в страната;
2. отдел "Център за бойна подготовка и спорт" (ЦБПС) на дирекция "Човешки ресурси" (ДЧР);
3. Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР);
4. областните дирекции на Министерството на вътрешните работи (ОДМВР).

Чл. 3. (1) Курсове за безопасно боравене с огнестрелно оръжие могат да се провеждат и от юридически лица и търговци, регистрирани по националното законодателство на държава членка, които притежават валидни разрешения за дейности с огнестрелни оръжия и боеприпаси съгласно Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия (ЗОБВВПИ).

(2) Юридическите лица и търговците по ал. 1 могат да провеждат курсове за безопасно боравене с огнестрелно оръжие след регистрация за срок пет години.

(3) При регистрацията си те представят:

1. искане за регистрацията, адресирано до директора на СДВР или ОДМВР по място на извършване на дейността;
2. валидно разрешение за дейности с огнестрелни оръжия и боеприпаси съгласно ЗОБВВПИ;
3. документ, удостоверяващ, че юридическите лица и търговците по ал. 1 притежават или ползват на основание сключен договор стрелбища за стрелба с бойно оръжие, отговарящи на изискванията на ЗОБВВПИ, и учебни кабинети;
4. списък на лекторите и инструкторите, които ще участват в провеждането на курса, заедно със заверени копия от дипломите им за завършено образование по съответната

специалност;

5. учебната програма, по която ще се провежда обучението по време на курса.

(4) Лекторите и инструкторите, които по време на курса ще имат пряк достъп до огнестрелни оръжия и боеприпаси, представят валидно разрешение за съхранение, носене и употреба на огнестрелно оръжие и боеприпаси (приложения № 2 и 3), а при липса на такива - документи по чл. 61, ал. 4, т. 1, 2 и 3 ЗОБВВПИ.

(5) Органът по ал. 3, т. 1 се произнася в едномесечен срок от постъпване на документацията по ал. 3.

(6) При настъпване на промяна в обстоятелствата по ал. 3 лицата по ал. 1, притежаващи регистрация, уведомяват писмено органа по ал. 3, т. 1 в 14-дневен срок от настъпването им и представят документи, свързани с промяната.

(7) В 14-дневен срок от постъпване на уведомлението по ал. 6 органът по ал. 3, т. 1 отразява промяната в регистрацията.

Раздел II.

Условия за допускане на кандидати до участие в курсовете за безопасно боравене с огнестрелно оръжие

Чл. 4. (1) До участие в курс за безопасно боравене с огнестрелно оръжие се допускат лица, представили пред провеждащия курс по чл. 2 или 3 следните документи, придружени с копия:

1. свидетелство за съдимост;

2. медицинско свидетелство от лечебно заведение или съответен документ по националното законодателство на друга държава, удостоверяващо, че лицето не страда от психически разстройства.

(2) След приключване на курса провеждащият курс връща на лицето оригиналите на документите по ал. 1.

Раздел III.

Ред за провеждането на курсове за безопасно боравене с огнестрелно оръжие

Чл. 5. (1) За провеждането на всеки курс се издава писмена заповед от директора на СДВР, директорите на ОДМВР, ректора на Академията на МВР, директора на ДЧР или упълномощени от тях длъжностни лица или от съответния компетентен изпълнителен орган на юридическото лице или търговците по чл. 3.

(2) Заповедта по ал. 1 задължително съдържа:

1. времето за провеждане на курса;

2. мястото за провеждане на теоретичните и практическите занятия;

3. длъжностните лица, които ще провеждат курса;

4. медицинското и материално-техническото осигуряване на курса.

Чл. 6. (1) При провеждането на курсовете и изпитите в МВР се използва наличното въоръжение в СДВР, ОДМВР, Академията на МВР, отдел "ЦБПС" на ДЧР и боеприпаси, предвидени за тази цел.

(2) Юридическите лица или търговците по чл. 3 при провеждането на курсовете осигуряват оръжието и боеприпасите за обучението и за провеждането на изпитите.

Чл. 7. (1) При провеждането на курсовете за безопасно боравене с огнестрелно оръжие

лектори по съответната тематика и инструктори могат да бъдат лица, притежаващи диплома за завършено образование по съответната специалност - от юридически факултет; от медицински факултет; от Национална спортна академия, специалност "Треньор по спортна стрелба"; Академия на МВР - факултет "Полиция" и/или Национален военен университет.

(2) Директорите на СДВР, ОДМВР, ДЧР и ректорът на Академията на МВР възлагат участие в провеждането на курсовете на служителите от своите структури, които притежават необходимата квалификация.

Чл. 8. Числеността на една учебна група не може да бъде по-малка от 12 и по-голяма от 20 обучаеми.

Чл. 9. (1) Учебните занятия в курсовете по чл. 2 и 3, както и теоретичните и практическите изпити се провеждат съгласно Програма за обучение и полагане на изпит за безопасно боравене с огнестрелно оръжие (приложение № 4) и въпросник за полагане на изпит за безопасно боравене с огнестрелно оръжие (приложение № 5). Когато курсовете се провеждат при условията на чл. 3, в програмата могат да бъдат включвани и допълнителни теми, лекционни часове и практически упражнения.

(2) Помещението, използвано за учебен кабинет, трябва да отговаря на следните изисквания:

1. за всеки обучаван да са осигурени не по-малко от 1,5 кв.м площ от помещението;
2. условията за отопление да позволяват през зимата (или при ниски температури) в учебния кабинет да се поддържа температура не по-ниска от 18°C;

3. към кабинета да има осигурен санитарен възел.

(3) В учебния кабинет трябва да има:

1. учебна дъска с площ не по-малко от 0,7 кв.м;
2. работно място (катедра, маса) за преподавателя;
3. работно място (чин или маса) за всеки обучаван, където той може да пише и работи с учебните помагала.

(4) Учебният кабинет трябва да бъде оборудван с дидактически материали и учебно-технически средства за онагледяване на учебния процес.

Чл. 10. (1) Изпитът се провежда от структура на МВР, като за провеждането му се издава заповед от директорите на Главна дирекция "Охранителна полиция" (ГДОП), СДВР, ОДМВР, ДЧР, ректора на Академията на МВР или упълномощени от тях длъжностни лица. В заповедта се посочват датата и мястото на провеждането на изпита и членовете на изпитната комисия.

(2) В случаите, когато курсовете се провеждат от структури на МВР, комисията за провеждането на изпита се определя в заповедта по чл. 5, ал. 1.

(3) Когато обучението е проведено от юридическите лица или търговците по чл. 3, в комисията се включва представител на юридическото лице или търговеца, провел обучението.

(4) Комисията, определена със заповедта по ал. 1, съставя протокол (приложение № 6), който се съхранява в структурата на МВР, провела изпита.

(5) Неиздържалите лица се допускат до поправителен изпит не по-рано от 15 дни след датата на провеждане на изпита.

(6) Органът на МВР, назначил със заповед комисията за провеждането на изпита, издава на успешно положили изпита лица удостоверение за завършен курс за безопасно боравене с огнестрелно оръжие (приложение № 7) в срок до 15 дни от датата на провеждането на изпита.

(7) За провеждането на изпита от комисия от служители на МВР юридическите лица или търговците по чл. 3 сключват договори с директорите на ГДОП, ДЧР, СДВР или ОДМВР по местоизвършването на дейността, ректора на Академията на МВР или упълномощени от тях

длъжностни лица. На основание на тези договори те заплащат на МВР за всеки изпитан кандидат цена за извършена услуга.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба "държава членка" е държава - членка на Европейския съюз, държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и Конфедерация Швейцария.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 58, ал. 5 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и отменя Наредба № I-199 от 2003 г. за условията и реда за провеждане на курсове за безопасно боравене с огнестрелно оръжие (ДВ, бр. 83 от 2003 г.).

Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2, т. 1

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ БОРАВЕНЕ С ОГНЕСТРЕЛНО ОРЪЖИЕ

I. Общи положения

1. Стреля се само с технически изправни огнестрелни оръжия.
2. За стрелба с всяко огнестрелно оръжие се използват само боеприпаси, за които то е конструктивно предназначено.
3. Всяко огнестрелно оръжие, преди да бъде проверено, се счита за заредено и с освободен предпазител!
4. Показалецът на стрелящата ръка се поставя върху спусъка непосредствено преди изстрела. Във всички други моменти той трябва да е поставен извън спусковата скоба.
5. Никога не се насочва огнестрелно оръжие към човек независимо от увереността, че то е празно. Това е допустимо само при намерение и право той да бъде прострелян или уважаван.
6. Оръжието се проверява за наличието на патрон в патронника на цевта в следната последователност:
  - а) показалецът на стрелящата ръка е извън спусковата скоба и е поставен по нейното протежение;
  - б) отделя се пълнителят;
  - в) при освободен предпазител се отваря затворният блок и задължително се оглежда патронникът на цевта за наличието в него на патрон;
  - г) оръжието се насочва в безопасна посока и се прави контролно спускане.
7. Забранява се гледането отпред в цевта на оръжие със затворен затвор, което не е проверено за наличие на боеприпаси.
8. При зареждане на всяко оръжие цевта трябва да е насочена в безопасна посока съобразно обстановката, а на територията на стрелбище - към мишените! Показалецът трябва да е извън спусковата скоба.
9. Засечки при стрелба се отстраняват в следната последователност: оръжието се държи насочено в безопасна посока; изваждат се показалецът от спусковата скоба, пълнителят от оръжието и накрая патронът от патронника на цевта.
10. При стрелба с две ръце с пистолет палецът на нестрелящата ръка не трябва да е зад

затвора на оръжието, а да е поставен върху или до палеца на стрелящата, за да не бъде контузен.

11. Забранява се да се предава заредено оръжие от едно лице на друго без поставен предпазител. При предаване на оръжие от едно лице на друго предаващият съобщава високо и ясно дали оръжието е празно, заредено или пълно.

12. Никога не се подава оръжие на друго лице с насочена към него или към подаващия цев. Дори оръжието да е празно цевта трябва да сочи в безопасна посока.

13. Стрелбата по цел, намираща се над бетон, камък, лед и вода, е опасна, защото може да доведе до рикошети на куршумите или сачмите.

II. На територията на стрелбище

14. Лица, които не познават правилата за безопасност при боравене с огнестрелно оръжие и боеприпаси, не се допускат до стрелба!

15. До стрелба с бойно огнестрелно оръжие срещу заплащане се допускат само лица, навършили 18-годишна възраст, които предварително са били инструктирани за тези правила за безопасност при боравене с огнестрелно оръжие от съответното длъжностно лице на стрелбището.

16. Не се допускат до стрелба лица в нетрезво състояние, под влияние на наркотични вещества или с явно психическо разстройство.

17. Забранява се продажбата и консумацията на алкохол на територията на стрелбища.

18. За всяко стрелбище, съобразно конструктивните му особености, се изготвя заповед относно специфичните правила за безопасност при провеждането на стрелби с посочени в нея длъжностни лица.

19. При стрелба по метални мишени се забранява обстрелването им от дистанция по-малка от 7 м.

20. Стрелба може да се провежда само в присъствието на треньор, инструктор, преподавател или друго длъжностно лице, посочено в заповедта по т. 18.

21. Ръководителят на стрелбата има право да отстранява от огневата линия всяко лице при нарушаване на правилата за безопасност при боравене с огнестрелно оръжие.

22. Осигуряват се антифони за стрелящите и персонала на стрелбището за защита на слуховия апарат. Препоръчва се използването и на защитни очила (по възможност със странични предпазители) за избягване на нараняванията от изхвърлени гилзи, барутни частици, камъчета и др.

23. Оръжието се изважда от кобура, калъфа или транспортния куфар само на определените за това места.

24. Оръжието се насочва единствено от огневата линия към целта. Забранено е насочването му встрани и назад.

25. Влизането и излизането от огневата линия става само с разрешение на ръководещия стрелбата.

26. Стрелба може да се води след командата "огън" до командата "прекрати стрелбата".

27. При команда "прекрати стрелбата" всички стрелящи трябва да спрат да стрелят и да изпразнят оръжията си.

28. Ако по време на стрелбата с пистолет или револвер се налага кратка почивка, задължително показалецът се изважда от спусковата скоба. Ръката с оръжието се сваля до ъгъл от около 45° спрямо тялото или се опира на плота, ако има такъв. Абсолютно недопустимо е насочването на оръжието към краката или пода на стрелбището непосредствено пред стрелящите.

29. След приключване на стрелбата оръжието се изпразва в следната последователност:

а) отделя се пълнителят, а при револверите се спуска барабанът и се изваждат гилзите;

б) проверява се за наличието на патрон в патронника на цевта на пистолетите и пушките;

в) прави се контролно спускане, като оръжието е насочено към мишените;

г) оръжието се поставя на предпазител и се полага според установения ред на стрелбището на плота, на земята или на съответните масички с насочена към линията на мишените цев или се прибира в кобура или транспортния куфар.

30. Мишените се проверяват и гилзите се събират само след като всички стрелящи са проверили и положили своите оръжия и е подадена команда от ръководещия стрелбата.

31. Ако стрелящият счита, че не може сам да отстрани засечка, е необходимо да държи насочено оръжието към линията на мишените с изваден от спусковата скоба показалец и с вдигане на свободната си ръка да сигнализира на ръководителя на стрелбата.

III. При използване на оръжие в населени места

32. Забранява се стрелбата с бойни патрони в движение от превозни средства в населени места.

33. Забранява се даването на предупредителен изстрел във въздуха с бойни патрони в населени места.

34. Предпазителят на зареденото оръжие се освобождава непосредствено преди стрелбата.

35. Със заредено оръжие без поставен предпазител не се влиза и излиза от автомобили, не се преодоляват препятствия.

36. Когато служители от фирми, извършващи охранителна дейност, изпълняват служебните си задължения на мотоциклети или коне, личното им оръжие, при конструктивна възможност, трябва да бъде прикрепено към колана посредством пистолетно ремъче.

37. При стрелба от бойниците на бронирани автомобили предпазителят се освобождава и оръжието се зарежда само след като цевта е извадена извън бойницата и стои стабилно в нея. Произвеждането на изстрел в купето на брониран автомобил може да има изключително тежки последици за хората, намиращи се вътре.

38. При движение с оръжие в ръка показалецът трябва да бъде изваден от спусковата скоба и оръжието да бъде насочено в безопасна посока.

39. Пробивната способност на куршумите, облечени с цяла ризница, е голяма. При стрелба от къси дистанции те почти никога не остават в тялото на лицето, срещу което се използват. Раневият канал има входящ и изходящ отвор, затова винаги задължително се преценява какво има зад лицето, което ще бъде обстрелвано, дали там няма странични лица, които да бъдат ранени или убити.

40. Пистолет за охрана и самоохрана се носи в кобур по тялото без патрон в цевта.

41. Забранено е оръжие да се оставя без надзор в паркирани автомобили и на места, до които имат достъп странични лица.

42. След престрелка, ако опасността е преминала и нищо вече не застрашава живота на стрелящия или на други лица, задължително се обезопасява оръжието. То се поставя на предпазител, а пистолетите и револверите освен това се прибират в кобура!

43. Прави се необходимото за своевременно оказване на медицинска помощ на ранените. До идването на линейка по възможност се поставят пристягащи превръзки, за да се спре кръвотечението.

44. Веднага се уведомяват органите на полицията и се вземат мерки за запазване на местопроизшествието.

Приложение № 2 към чл. 3, ал. 4

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

РАЗРЕШЕНИЕ
за носене и употреба на
огнестрелно оръжие
№ .....
снимка
печат

таксувано
_____ лв.
(подпис
и печат)

Разрешава се на .....

.....
(име, презиме, фамилия)
живущ гр. (с.) .....
улица (община) .....

лична карта № ....., издадена на ..... Г.
от ....., ЕГН .....

да носи и употребява огнестрелни оръжия за самоохрана, охрана, лов, спорт:

.....
(късоцевни, дългоцевни огнестрелни оръжия)

.....
(марка, модел, калибър и сериен № на оръжието)

Разрешението е издадено от ..... - гр. ....

(РУ, ГДОП)

Валидно до: ..... Г.

Дата: ..... Г.

НАЧАЛНИК: .....
(подпис и печат)

1. Настоящото разрешение се представя при поискване от контролните органи по чл. 152, ал. 1 ЗОБВВПИ.
2. При промяна на обстоятелствата, записани в настоящото разрешение, лицето, на което е издадено, е длъжно незабавно да уведоми издаващия орган.
3. Да употребява оръжието само по предназначение.
4. Разрешението е лично и не може да бъде преотстъпвано на друго лице.
5. Нарушителите се наказват по глава девета от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия или по чл. 337 - 339 от Наказателния кодекс.

Приложение № 3 към чл. 3, ал. 4

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

РАЗРЕШЕНИЕ
№ ..... / ..... Г.
Издадено от .....
(ГДОП, РУ)
На вх. № ..... / ..... Г.

таксувано
_____ лв.
(подпис
и печат)

Разрешава се на .....

.....
(наименование на юридическото или физическото лице)
ЕГН/ЕИК: .....

от гр.(с.) ....., ж.к. (ул.) .....

да .....

(посочват се видовете дейности с ОБВВПИ)

.....

на следните видове и количества .....

.....

(при повече видове се прилага опис на ОБВВПИ, предоставен от заявителя)

Валидно до: ..... г.

ДИРЕКТОР/НАЧАЛНИК:

.....

(подпис и печат)

1. Настоящото разрешение се представя при поискване от контролните органи по чл. 152, ал. 1 ЗОБВВПИ.

2. При промяна на обстоятелствата, записани в настоящото разрешение, лицето, на което е издадено, е длъжно незабавно да уведоми издаващия орган.

Приложение № 4 към чл. 9, ал. 1

ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И ПОЛАГАНЕ НА ИЗПИТ ЗА БЕЗОПАСНО БОРАВЕНЕ С ОГНЕСТРЕЛНО ОРЪЖИЕ

Раздел I

Разпределение на учебното време

	Лекции	Тренировъчни стрелби	Подготовка и провеждане на изпит	Общо часа
Всичко	16	16	4	36

1. Брой боеприпаси за обучение - 218 бр.:

а) 96 броя - калибър 5,6 мм (.22 Long Rifle (Лонг Райфъл));

б) 36 броя - калибър 9 x 18 мм (9 мм "Макаров");

в) 54 броя - калибър 9 x 19 мм (9 мм "Парабелум");

г) 24 броя - калибър .38 Special ("Спешъл", 9 x 29R);

д) 8 броя - калибър 12 Ga - ловен патрон, снабден със сачми или патрони с каучукови куршуми (ПКК) и патрони с каучукови сачми (ПКС).

Раздел II

Анотация

1. Целта на обучението е придобиване на теоретични знания и практически умения и навици за самостоятелно използване на огнестрелно оръжие в законоустановените случаи, като предпоставки за това са:

а) задълбочени познания за огнестрелните оръжия и боеприпасите, придобити чрез изучаването им в теоретични занятия;

б) трайни практически умения и навици за безопасна работа с огнестрелните оръжия в резултат от провеждане на практически занятия.

2. Обучението включва теоретична подготовка с изнасяне на лекции в учебни кабинети с нагледно представяне на теоретичния материал. Широко да се използват презентации, видеофилми, нагледни табла, образци, разрези и други средства, осигуряващи бързо усвояване на преподавания материал.

3. Обучението включва и изучаването на:

- а) правни норми, регулиращи придобиването, съхранението, носенето и използването на огнестрелно оръжие;
- б) правила за безопасност при работа с огнестрелно оръжие и боеприпаси;
- в) видове и системи огнестрелни оръжия;
- г) основни сведения от вътрешната, външната и терминалната балистика;
- д) боеприпаси за стрелкови оръжия и ефект от тяхното действие;
- е) правила за безопасност при снарядяване на боеприпаси;
- ж) правила за стрелба - основни положения и техники за прицелна и инстинктивна стрелба;
- з) правила за носене, съхранение и поддържане на огнестрелно оръжие;
- и) тактически действия с използване на огнестрелно оръжие;
- й) правила за оказване на долекарска помощ на лица с огнестрелни наранявания.

4. При практическите упражнения обучаемите усвояват техниките за стрелба с различните видове оръжия.

5. При планиране на занятията се подбират упражнения, съобразени с нивото на подготовка на обучаемите. Упражненията се изпълняват многократно в рамките на общото количество боеприпаси за курса.

6. Особени усилия трябва да се положат при работа с обучаемите с незадоволителни постижения. В такива случаи са препоръчителни подготвителни и преговорни упражнения.

7. Описаните положения за стрелба трябва да бъдат изпълнявани както с дясната, така и с лявата ръка.

Раздел III

Форми на контрол

1. В края на обучението се полага изпит, който се състои от две части:

- а) теоретичен изпит: познаване на материалната част на стрелковото въоръжение, основите и правилата за стрелба;
- б) практически изпит: изпълнение на контролно упражнение - 6 п.

Раздел IV

Теоретично обучение по стрелба

1. Теоретичната подготовка по стрелба дава основни познания за правилата за безопасност при работа с оръжие и боеприпаси, видовете огнестрелни оръжия и боеприпасите, правилата и начините за стрелба и правните норми, регулиращи неговото използване.

2. Съдържание на учебния материал:

Тема 1. Класификация на стрелковите оръжия - 1 учебен час:

1. Определения за огнестрелно оръжие и стрелкови оръжия. Огнестрелни и неогнестрелни оръжия.

2. Класификация на стрелковите оръжия по различни критерии.

3. Огнестрелни оръжия и боеприпаси от категории А, В, С и D.

4. Основни принципи на действие на автоматиката на стрелковите оръжия.

5. Калибри на цевите на стрелковите оръжия. Системи за определяне на калибрите.

Тема 2. Правила за безопасност при работа с огнестрелни оръжия и боеприпаси. Правила за поддържане и съхранение на оръжието - 2 учебни часа:

1. Общи правила за безопасност при работа с огнестрелно оръжие и боеприпаси.

2. Правила за безопасност при провеждане на учебни стрелби.

3. Правила за безопасност при използване на огнестрелното оръжие при самоотбрана.

4. Правила за поддържане и съхранение на оръжието.

Тема 3. Боеприпаси за стрелкови оръжия - 2 учебни часа.

1. Класификация на боеприпасите за стрелкови оръжия по различни критерии.
2. Ефект от действието на боеприпасите върху тъканите на човешкото тяло.
3. Снарядяване на боеприпаси на стрелбища и в домашни условия:

а) правила за безопасност при снарядяване на боеприпаси;

б) оборудване за снарядяване: преса, видове преси, везни, матрици, устройства за калиброване и подравняване на гилзата, приспособления за поставяне на капсулата, измерителни инструменти, приспособления за почистване и лубрициране на гилзите, вибрационни вани за почистване на гилзите, приспособления за насипване на барут и т.н.;

в) компоненти: капсули - типове, куршуми, барути;

г) основен процес по снарядяване.

Тема 4. Общи сведения от вътрешната, външната и терминалната балистика - 1 учебен час:

1. Определение за изстрел.
2. Периоди на изстрела.
3. Начална скорост на куршума.
4. Траектория на куршума, елементи на траекторията.
5. Терминална и ранева балистика.

Тема 5. Основни елементи от техниката на стрелбата - 2 учебни часа:

1. Положение на тялото, хват, дишане, прицелване, спускане; положения за стрелба с оръжието.

2. Прицелна, интуитивна и инстинктивна стрелба, презареждане, отстраняване на засечки.

Тема 6. Правна подготовка - 2 учебни часа:

1. Правни норми, регламентиращи дейностите с огнестрелно оръжие и боеприпаси (придобиване, съхранение и носене).

2. Правни норми, регламентиращи използването на огнестрелно оръжие. Неизбежна отбрана, крайна необходимост и задържане на лице, извършило престъпление:

а) неизбежна отбрана;

б) крайна необходимост;

в) задържане на лице, извършило престъпление.

Тема 7. Материална част на стрелковото въоръжение. По-разпространени у нас огнестрелни оръжия - 2 учебни часа:

1. Тактико-технически данни, главни части и ред за непълно разглобяване и сглобяване на:

а) пистолети с ударно-спускателен механизъм с единично/двойно действие (SA/DA) и пистолети от типа безопасно действие (Safe Action) от система, с каквато разполага провеждащият курса;

б) револвери с ударно-спускателен механизъм с двойно действие от система, с каквато разполага провеждащият курса, използващи боеприпаси .38 Special и .357 Magnum;

в) гладкоцевна пушка тип "Помпа" кал. 12/70 и 12/76.

2. Взаимодействие на частите и механизмите.

Тема 8. Оказване долекарска помощ при наранявания с огнестрелно оръжие - 4 учебни часа.

Раздел V

Практически занятия

При практическите занятия и при провеждане на изпита се използват силуетни мишени с реалистични размери (гърдна или поясна фигура) от вид, с който разполага провеждащият курса.

Тренировъчна стрелба с пистолет и револвер

Занятие № 1 - 4 учебни часа.

Т. 1. Изпълнение на подготвително упражнение 1 п/р с малокалибрено оръжие - прецизна стрелба с две и една ръка на дистанция 7 и 10 м за усвояване на основните елементи от техниката на стрелбата - хват, прицелване, спускане

1. Условия на упражнението:

а) мишената е на разстояние 7 метра, пистолетът (револверът) е в кобура, обучаемият държи в ръката си пълнител с 6 патрона (6 патрона при стрелба с револвер);

б) по команда пистолетът (револверът) се зарежда;

в) при команда "огън" обучаемият заема позиция и стреля; изстрелите се произвеждат с единично действия на спусъка; след всеки изстрел обучаемият заема основно положение за почивка (оръжието се държи напред и надолу под ъгъл от около 45 градуса); няма ограничение на времето за стрелба;

г) при всяко прекъсване на упражнението пистолетът (револверът) се връща в основно положение;

д) след последния изстрел обучаемият вади пълнителя, проверява пистолета (изпразва револвера), показва го на инструктора (и поставя предпазителя на пистолета);

е) ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда;

ж) тези действия се повтарят и след преместване на мишената на дистанция 10 метра.

2. Специфични мерки за безопасност.

3. Изпълнение на упражнението:

а) изстрелват се общо 60 патрона - по пет серии по 6 изстрела от дистанции 7 и 10 метра;

б) на двете дистанции половината от изстрелите по команда на инструктора се произвеждат с една и две ръце.

4. Разбор на изпълнението, посочване на грешките и съобщаване на резултатите.

Занятие № 2 - 2 учебни часа.

Т. 2. Изпълнение на упражнение 2 п/р с малокалибрено оръжие - прецизна стрелба с две ръце на дистанция 15 метра

1. Условия на упражнението:

Упражнение - 2 п/р

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения
15 метра	базова	6 патрона в един пълнител/барабан	3

Провеждане:

1. Мишената е на разстояние 15 метра, пистолетът/револверът е в кобура, обучаемият държи в ръката си пълнител с 6 патрона (6 патрона за револвер).

2. По команда оръжието се пълни.

3. При команда "огън" обучаемият заема позиция, зарежда пистолета и стреля, като се стреми да няма откъснати изстрели (да бъдат максимално групирани). След всеки изстрел обучаемият заема основно положение за почивка (оръжието е с цев напред и надолу под ъгъл около 45 градуса, показалецът е извън спусковата скоба). Няма ограничение на времето за стрелба.

4. При всяко прекъсване на упражнението пистолетът/револверът се връща в основно положение и се поставя на предпазител (револверът се изпразва). Допуска се пистолет с поставен предпазител да се положи на плота на коридора, при наличност на такъв. След последния изстрел

обучаемият вади пълнителя, проверява пистолета/револвера, показва го на инструктора и поставя предпазителя (само за пистолет). Ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда.

5. Изстрелват се общо 36 патрона - шест серии по 6 изстрела от дистанция 15 метра.
6. Инструкторът обсъжда резултата от стрелбата с обучаемия.
7. Специфични мерки за безопасност.

Занятие № 3 - 2 учебни часа.

Т. 3. Изпълнение на подготвително упражнение за упражнение 3 п/р

1. Условия на упражнението:

Упражнение - 3 п/р

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения
10 метра	базова	6 патрона в един пълнител/ барабан	3 броя

Провеждане:

1. Мишената е на разстояние 10 метра, пистолетът/револверът е в кобура, обучаемият държи в ръката си пълнител с 6 патрона (6 патрона за револвер).

2. По команда оръжието се пълни.

3. При команда "огън" обучаемият заема позиция, зарежда пистолета и стреля, като се стреми да няма откъснати изстрели (да бъдат максимално групирани). След всеки изстрел пистолетът/револверът се връща в основно положение. Няма ограничение на времето за стрелба.

4. При всяко прекъсване на упражнението пистолетът се връща в основно положение и се поставя на предпазител. При стрелба с револвер само се изважда показалецът от спусковата скоба. Допуска се пистолет с поставен предпазител да се положи на плота на коридора, при наличност на такъв. Ръката с оръжието след изстрелите се сваля под ъгъл от около 45 градуса от тялото, без да се поставя оръжието в кобура. След последния изстрел обучаемият вади пълнителя, проверява пистолета (изпразва револвера), показва го на инструктора и поставя предпазителя. Ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда.

5. Изстрелват се общо 36 патрона - шест серии по 6 изстрела от дистанция 10 метра.

6. Инструкторът обсъжда резултата от стрелбата с обучаемия.

7. Специфични мерки за безопасност.

Занятие № 4 - 2 учебни часа.

Т. 4. Изпълнение на упражнение 4 п/р

1. Условия на упражнението:

Упражнение - 4 п/р

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения
25 метра	базова	6 патрона в един пълнител/ барабан	3 броя

Провеждане:

1. Мишената е на разстояние 25 метра, пистолетът/револверът е в кобура, обучаемият държи в ръката си пълнител с 6 патрона (6 патрона за револвер).

2. По команда оръжието се пълни.

3. При команда "огън" обучаемият заема позиция, зарежда пистолета и стреля, като се стреми да няма откъснати изстрели (да бъдат максимално групирани). След всеки изстрел

пистолетът/револверът се връща в основно положение. Няма ограничение на времето за стрелба.

4. При всяко прекъсване на упражнението пистолетът се връща в основно положение и се поставя на предпазител. При стрелба с револвер само се изважда показалецът от спусковата скоба. Допуска се пистолет с поставен предпазител да се положи на плота на коридора, при наличност на такъв. Ръката с оръжието след изстрелите се сваля под ъгъл от около 45 градуса, без да се поставя оръжието в кобура. След последния изстрел обучаемият вади пълнителя, проверява пистолета (изпразва револвера), показва го на инструктора и поставя предпазителя. Ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда.

5. Изстрелват се общо 36 патрона - шест серии по 6 изстрела от дистанция 25 метра.

6. Инструкторът обсъжда резултата от стрелбата с обучаемия.

7. Специфични мерки за безопасност.

Занятие № 5 - 2 учебни часа.

Т. 5. Изпълнение на упражнение 5 п/р

1. Условия на упражнението:

Упражнение - 5 п/р

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения
15 метра	базова	6 патрона	3 броя

Провеждане:

1. Мишената е на разстояние 15 метра, пистолетът/револверът е в кобура, обучаемият държи в ръката си пълнител с 6 патрона (6 патрона за револвер).

2. По команда пълнителят се поставя в пистолета (пълни се револверът) и оръжието се прибира в кобура.

3. При команда "огън" обучаемият изважда пистолета, зарежда го, заема позиция - прав, и изстрелва шестте патрона, като се стреми попаденията да бъдат максимално групирани. Няма ограничение на времето за стрелба.

4. При всяко прекъсване на упражнението пистолетът се връща в основно положение (напред и надолу под ъгъл от около 45 градуса) и се поставя на предпазител (при револвер само показалецът на стрелящата ръка се изважда от спусковата скоба). Допуска се пистолет с поставен предпазител да се положи на плота на коридора, при наличност на такъв. След последния изстрел обучаемият вади пълнителя, проверява пистолета (изпразва револвера), показва го на инструктора и поставя предпазителя на пистолета.

5. Изстрелват се общо 36 патрона - шест серии по 6 изстрела от дистанция 15 метра.

6. Инструкторът обсъжда резултата от стрелбата с обучаемия.

7. Специфични мерки за безопасност.

Тренировъчна стрелба с гладкоцевна пушка

Занятие № 6 - 2 учебни часа.

Т. 6. Изпълнение на упражнение № 1 ГП

1. Условия на упражнението:

Упражнение № 1 ГП

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения
25 метра	прав	4	3

Провеждане:

1. Обучаемият стои на разстояние 25 метра от целта, пушката е на предпазител.
2. При команда обучаемият освобождава предпазителя и зарежда оръжието.
3. При команда "огън" обучаемият обстрелва мишената.
4. След завършване на стрелбата оръжието се проверява и се показва на инструктора.
5. При всяко прекъсване на упражнението пушката се поставя на предпазител.
6. Ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда.
7. Инструкторът обсъжда с обучаемия резултатите от стрелбата.
8. Специфични мерки за безопасност.

Занятие № 7 - 2 учебни часа.

Т. 7. Изпълнение на упражнение № 2 ГП

Условия на упражнението:

Упражнение № 2 ГП

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения
25 метра	прав	4	2

Провеждане:

1. Обучаемият стои на разстояние 25 м от целта, пушката е на предпазител.
2. При команда обучаемият освобождава предпазителя, зарежда оръжието и отново го поставя на предпазител.
3. При команда "огън" обучаемият стреля 1 път по мишената. След изстрела оръжието се поставя на предпазител и упражнението се изпълнява още три пъти след подаване на нови команди.
4. След завършване на стрелбата оръжието се проверява и се показва на инструктора.
5. При всяко прекъсване на упражнението пушката се поставя на предпазител.
6. Ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда.
7. Резултатът от стрелбата се обсъжда след всеки изстрел.
8. Инструкторът обсъжда с обучаемия резултатите от стрелбата.
9. Специфични мерки за безопасност.

Раздел VI

Подготовка и провеждане на изпит

1. Подготовка и провеждане на изпит - 4 часа.
2. Изпит - 4 учебни часа:
  - а) теория - по въпросник (приложение № 5);
  - б) практика - контролно упражнение б п - 2 учебни часа.
3. Изпълнение на контролно упражнение б п.

Условия на упражнението:

Контролно упражнение - б п

Дистанция	Позиция	Брой изстрели	Минимум попадения за оценка "Удовлетворителен"
25 метра	базова	6 патрона	4 броя

Провеждане:

1. Мишената е на разстояние 25 метра, пистолетът е в кобура, обучаемият държи в ръката си пълнител с 6 патрона.

2. По команда пълнителят се поставя в пистолета и оръжието се прибира в кобура.

3. При команда "огън" обучаемият изважда пистолета, зарежда го, заема позиция - прав, и изстрелва шестте патрона, като се стреми попаденията да бъдат максимално групирани. Времето за стрелба е 2 минути.

4. При всяко прекъсване на упражнението пистолетът се връща в основно положение (напред и надолу под ъгъл от около 45 градуса) и се поставя на предпазител. Допуска се пистолет с поставен предпазител да се положи на плота на коридора, при наличност на такъв. След последния изстрел обучаемият вади пълнителя, проверява пистолета, показва го на инструктора и поставя предпазителя. Ако стрелят повече обучаеми, това може да става само по команда.

5. Инструкторът обсъжда резултата от стрелбата с обучаемия.

6. Специфични мерки за безопасност.

Кандидатът трябва да получи минимум "удовлетворителен" на теоретичната и практическата част на изпита.

Когато кандидатите допускат грубо нарушение на правилата за безопасност при боравене с огнестрелно оръжие, се поставя оценка "слаб" на знанията и уменията им при изпита.

Приложение № 5 към чл. 9, ал. 1

ВЪПРОСНИК ЗА ПОЛАГАНЕ НА ИЗПИТ ЗА БЕЗОПАСНО БОРАВЕНЕ С ОГНЕСТРЕЛНО ОРЪЖИЕ

1. Правни норми, регламентиращи придобиването, съхранението и носенето на огнестрелно оръжие. Наказателна и административна отговорност при нарушаването им.

2. Правни норми, регламентиращи използването на огнестрелно оръжие. Неизбежна отбрана. Крайна необходимост. Задържане на лице, извършило престъпление.

3. Правила за безопасност при боравене с огнестрелно оръжие и боеприпаси.

4. Правила за съхранение на оръжието и боеприпасите.

5. Правила за поддържане на оръжието.

6. Видове стрелкови оръжия. Класификация. Типове ударно-спускателни механизми, типове предпазител.

7. Боеприпаси за стрелкови оръжия. Класификация.

8. Спиращо действие и пробивна способност на проектилите.

9. Основни тактико-технически данни на пистолети с ударно-спускателен механизъм с единично/двойно действие (SA/DA) и пистолети от типа безопасно действие (Safe Action) от система, с каквато разполага провеждащият курс.

10. Основни тактико-технически данни на револвер с ударно-спускателен механизъм с двойно действие от система, с каквато разполага провеждащият курс, с калибър 38 "Спешъл".

11. Ред за непълно разглобяване и сглобяване на пистолети с ударно-спускателен механизъм с единично/двойно действие (SA/DA) и пистолети от типа безопасно действие (Safe Action) от система, с каквато разполага провеждащият курс.

12. Основни тактико-технически данни и ред за непълно разглобяване и сглобяване на гладкоцевна пушка тип "помпа".

13. Рани от огнестрелни оръжия.

14. Оказване на долекарска помощ при огнестрелни наранявания.

15. Правила за безопасност при снаряжаване на боеприпаси.

Приложение № 6 към чл. 10, ал. 4

.....
(структурно звено)

ПРОТОКОЛ

за провеждане на изпит по безопасно боравене
с огнестрелно оръжие

проведен на .....

(дата)

от комисия в състав:

председател: .....

и членове: .....

№ по ред	Собствено, бащино и фамилно име, ЕГН	Оценка на теоретичната част	Резултат от стрелбата	Крайна оценка
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

Председател:

Членове: 1.

2.

3.

Приложение № 7 към чл. 10, ал. 6

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

.....
(структурно звено)

УДОСТОВЕРЕНИЕ

за завършен курс за безопасно боравене с огнестрелно оръжие

№ ...../20 .... г.

гр. ....

.....
(трите имена на лицето)

ЕГН ....., лична карта № .....

изд. на ..... Г. от ..... е завършил/а курс за безопасно боравене с
огнестрелно оръжие.

Същият е положил/а успешно изпит съгласно протокол № ..... /20 ..... г.

Директор/ректор: .....